varieté

variety_dive.jpg [1]

(A varieté és a revü csaknem azonos jellemzõkkel, közremûködõkkel rendelkezik, ezért összevontan, szinonimaként kezeljük.)

Laza keretbe foglalt, egymástól eltérõ mûfajú mûsorszámokból álló, látványos zenés szórakoztató mûsor.
Általában tánc-, artista-, ének- és zeneszámokból, vidám jelenetekbõl (burleszk [2]), és humoros monológokból, összekötõ szövegbõl áll.
Eredete a 18. sz.-ig, az angol music-hall [3]okig nyúlik vissza. Ezek átalakulása, korszerûsítése révén alakult ki a varieté.

1869-ben angol minta szerint kezdte meg mûködését a párizsi Folies Bergére. Ennek mûsorát látva a fiatal, gazdag amerikai producer [4], Florenz Ziegfeld eltökélte, hogy ezt a fajta mûsort [5] megvalósítja New Yorkban. 1907-ben megnyitott a Ziegfeld Follies [6], melynek revüje fogalommá, és a Broadway [7]-revü beindítójává vált.
A sikeren felbuzdulva sorra nyitottak a revük, varieték és terjedt el a mûfaj szerte a világon.
A mûsorok dalait a kor leghíresebb könnyûzenei szerzõi írták: Raymond Hubbell, Louis A. Hirsch, Gus Edwards, Victor Herbert, Rudolf Friml, Jerome Kern, Irving Berlin, George Gershwin, Cole Portert.
Ezeken a színpadokon születtek meg az elsõ nagy sztárok, akik színházi produkciókban, majd filmekben váltak világhírûvé (pl. Fred Astaire, Gene Kelly, Ginger Rogers).

1920-tól a strip-tease [8] is kezdett beletartozni a mûfajba, hogy a konkurens mozi [9]tól visszahódítsák a közönséget.

Annak ellenére, hogy a varieté színjáték [10]típus, gyakran társul a vendéglátással, amikor a zárt széksorok helyett éttermi asztalok elõtt zajlik a mûsor. Sõt! A tv-nek köszönhetõen otthon is nézhetjük a -már show [11]-nak is nevezett, de lényegében- varietémûsorokat. Ezek kötõdhetnek egy népszerû személyhez (pl. Ed Sullivan, Friderikusz, Gálvölgyi), vagy lehetnek keretbe foglalt, de önálló számokból álló szórakoztató mûsorok.
►vaudeville [12], musical [13], American Bandstand [14]

Forrás webcím: https://www.zenci.hu/szocikk/variete

Hivatkozások:
[1] https://www.zenci.hu/sites/www.zenci.hu/files/kep/09/variety_dive.jpg
[2] https://www.zenci.hu/szocikk/burleszk
[3] https://www.zenci.hu/szocikk/music-hall
[4] https://www.zenci.hu/szocikk/producer
[5] https://www.zenci.hu/szocikk/musort
[6] http://www.zenci.hu/szocikk/variete#comment-130
[7] https://www.zenci.hu/szocikk/Broadway
[8] https://www.zenci.hu/szocikk/strip-tease
[9] https://www.zenci.hu/szocikk/mozi
[10] https://www.zenci.hu/szocikk/szinjatek
[11] https://www.zenci.hu/szocikk/show
[12] https://www.zenci.hu/szocikk/vaudeville
[13] https://www.zenci.hu/szocikk/musical
[14] https://www.zenci.hu/szocikk/American-Bandstand